

14/08-26

EM 2026 / 332

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges i samarbejde med kommunerne og relevante lokale aktører senest til EM 2027 at fremlægge et landsdækkende beslutningsgrundlag for etablering af svømmefaciliteter i Grønland. Beslutningsgrundlaget skal indeholde en prioritering af, i hvilke byer behovet og realiseringsmulighederne er størst, samt belyse forskellige typer af svømmefaciliteter, anlægs- og driftsøkonomi, energiforhold, ejerskabs- og driftsmodeller og finansieringsmuligheder. Der skal desuden fremlægges en mulig tids- og handlingsplan for realisering af ét eller flere projekter.

(Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Begrundelse:

Havet, fjordene og søerne er en naturlig del af vores hverdag og levevis i Grønland. Mange borgere har deres arbejde på havet som fiskere, fangere eller inden for turismen, og sejlads benyttes i vidt omfang både i fritiden og som transport mellem byer og bygder. Selvom muligheden for at lære at svømme undertiden kan opfattes som et særligt privilegium, mener jeg, at svømning bør betragtes som en grundlæggende færdighed. Den kan bidrage til større sikkerhed og samtidig give mulighed for sundhedsfremmende og meningsfulde fritidsaktiviteter.

Adgangen til svømmefaciliteter er i dag forskellig alt efter, hvor man bor. Nuuk har allerede en svømmehal, mens børn, unge og voksne i størstedelen af landet ikke har adgang til svømmeundervisning eller organiseret svømning. Muligheden for at lære at svømme afhænger derfor i høj grad af, hvor i landet man bor.

Svømning handler ikke kun om sikkerhed. Svømmefaciliteter kan anvendes til undervisning, idræt, organiseret træning, konkurrencer, rehabilitering og sundhedsfremme. Skoler, daginstitutioner, idrætsforeninger, ældre, personer med handicap og borgere med behov for skånsom motion vil kunne få gavn af sådanne faciliteter. Bedre svømmefaciliteter kan desuden skabe grundlag for uddannelse af svømmelærere, livreddere, trænere og teknisk driftspersonale.

Kommuner, foreninger og lokale initiativtagere har gennem årene arbejdet for at etablere svømmehaller eller andre svømmefaciliteter. Nogle steder er der allerede udarbejdet idéer, tegninger, projektforslag, økonomiske beregninger og fondsansøgninger. Der har eksempelvis været arbejdet med konkrete projekter i Sisimiut og Ilulissat. Alligevel er mange af projekterne endnu ikke blevet realiseret.

Det arbejde, der allerede er udført lokalt, bør ikke gå tabt. Det landsdækkende beslutningsgrundlag bør derfor kortlægge både tidligere og igangværende projekter. Det bør undersøges, hvad de lokale initiativtagere allerede har opnået, og hvorfor nogle projekter er gået i stå. Det bør desuden vurderes, om eksisterende tegninger, beregninger og finansierungsplaner kan ajourføres og fortsat anvendes.

Formålet med forslaget er ikke på forhånd at beslutte, hvilke byer der skal have en svømmehal. Det er heller ikke tanken, at alle byer skal have svømmefaciliteter af samme type eller størrelse. Byerne i Grønland er meget forskellige med hensyn til befolkningstal, regional betydning, skolernes behov, byggeforhold, energiforsyning og kommunal økonomi.

I de større byer kan en traditionel svømmehal med et bassin, der kan benyttes til organiseret træning og konkurrencer, være den bedste løsning. Andre steder kan et mindre undervisningsbassin, et

rehabiliteringsbassin eller en modulbaseret løsning være mere realistisk. Det kan også undersøges, om svømmefaciliteter kan opføres i tilknytning til skoler, idrætshaller eller andre eksisterende bygninger.

Det må forventes, at energiforbrug og drift vil være blandt de afgørende forhold. Selvom det kan være muligt at skaffe finansiering til selve byggeriet, skal udgifterne til opvarmning, elektricitet, vandbehandling, personale, vedligeholdelse og teknisk drift kunne bæres i mange år. Derfor bør både anlægsudgifterne og de forventede årlige driftsudgifter undersøges, inden der foretages en prioritering.

Efter Inatsisartutloven om idræt og motion kan Naalakkersuisut og kommunerne yde tilskud til idrætsanlæg. Der findes således allerede et lovmæssigt grundlag for offentlig medvirken. Det bør imidlertid undersøges, hvordan ansvar, ejerskab, finansiering og den fremtidige drift kan fordeles mellem Naalakkersuisut, kommunerne og andre samarbejdspartnere.

Det er ikke nødvendigt, at Grønland finansierer projekterne alene. Mulighederne for medfinansiering fra staten, EU, fonde og andre relevante samarbejdspartnere bør derfor undersøges systematisk.

Undersøgelsen bør gennemføres i tæt samarbejde med kommunerne, foreningerne, initiativtagerne og andre relevante lokale aktører. De lokale aktører har viden om behovene, det hidtidige arbejde og de konkrete udfordringer. I samarbejde med Naalakkersuisut kan det sikres, at projekterne fra hele landet indsamles og vurderes på et ensartet grundlag.

Undersøgelsen bør ikke ende som endnu en redegørelse uden opfølgning. Naalakkersuisut bør derfor fremlægge en prioriteret anbefaling samt en mulig tids- og handlingsplan. Dermed får Inatsisartut og kommunerne et konkret grundlag for at tage stilling til, hvor og hvordan ét eller flere projekter kan realiseres.

Alle ønskede faciliteter kan ikke etableres på én gang. Vi kan imidlertid skabe et samlet overblik, bygge videre på det arbejde, som allerede er udført lokalt, og tage det første realistiske skridt. Investeringer i svømmefaciliteter er langsigtede investeringer i sikkerhed, sundhed, uddannelse, idræt og stærkere lokalsamfund.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det kan skønnes, at udarbejdelsen af beslutningsgrundlaget vil kræve administrativt arbejde svarende til ét AC-årsværk, anslået til ca. 500.000 kr. Hertil kan der skønsmæssigt komme udgifter på omkring 1 mio. kr. til ekstern teknisk og økonomisk rådgivning samt møder og rejser i forbindelse med inddragelse af kommunerne og relevante lokale aktører. De samlede udgifter til undersøgelsen kan således skønnes til omkring 1,5 mio. kr.

Skønnet vedrører en overordnet landsdækkende vurdering. Det omfatter ikke detaljeret projektering af konkrete svømmefaciliteter, tekniske forundersøgelser eller selve byggeriet. Vedtagelsen af forslaget indebærer derfor ikke i sig selv, at der bevilges midler til opførelse af svømmefaciliteter.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen.